

Oplichting via inleggarantie en gegarandeerd rendement

'Zevenhonderd beleggers de dupe van piramidefondsen rond Duits vastgoed'

Vasco van der Boon
Utrecht

De vermeende oplichters Hans en Michael J., vader en zoon, moesten vandaag als hoofdverdachten voor de rechter verschijnen. Ze zouden honderden beleggers hebben gedupeerd.

'Het is hele waslijst', verzucht de bode van de Utrechtse rechtbank maandagochtend halverwege het uitroepen van de wegens beleggingsfraude gedagvaarde personen en bedrijven. Zes personen en vijftien bedrijven moeten zich in de rechtszaal verschijnen voor een regiezitting over de verdenkingen van het Openbaar Ministerie. Dat spreekt van 'een zeer omvangrijke oplichting'.

Zevenhonderd beleggers zouden de dupe zijn van deze verdachten. Sinds 2001 hebben ze in totaal €43 mln opgehaald bij particulieren. Het geld zou worden gestoken in obligaties waarmee vastgoed zou worden gekocht.

De hoofdverdachten zijn vader en zoon Hans en Michael J. uit. Gewapende parketpolitie brengt hen de rechtszaal binnen vanuit het huis van bewaring. Daar zitten ze nu acht maanden in voorarrest, sinds hun aanhouding januari dit jaar. Vader J. heeft zijn 65ste verjaardag in de cel moeten vieren, moppert zijn verdediging.

Johanna B., de echtgenote van Hans, in casu de moeder van Michael, heeft in vrijheid in het verdachtenbankje plaatsgenomen. Zij heeft in januari maar een paar dagen in voorarrest hoeven zitten. Halverwege de regiezitting maandag begint ze hartverscheurend te snikken, omdat haar man en zoon vast zitten.

Vanwege recidivegevaar bepleit het OM dat het voorarrest van vader en zoon nogmaals wordt verlengd. Wat opnieuw resulteert in een huilbui, gevolgd door een woedeuitbarsting van Johanna B. Maar de rechtbank wijst het verzoek van het OM van de hand. Vader en zoon komen deze dinsdagochtend om tien uur weer op vrije voeten. Die beslissing leidt opnieuw tot tranen.

De beleggingsfraude die het OM meent te hebben ontdekt, is in de kern een familiebedrijf. Want behalve vader, moeder en zoon zijn nog twee kinderen uit dit gezin uit

Het geld zou in Duits onroerend goed worden gestoken, maar daar ging slechts een deel heen

Soestverdacht. Twee kinderen zullen zich voor de politierechter moeten verantwoorden voor hun rol in de fraude. De andere verdachten noemt het OM maandag vooral 'stromannen', die ervoor moesten zorgen dat de leden van het gezin J. onopgemerkt achter de schermen een 'piramidespel' konden opzetten. Daarbij zouden oudere beleggers zijn betaald met de inleg van nieuwe beleggers.

De familie exploiteerde volgens het OM vier beleggingslijnen: Weststaete, Hypothecaire Vastgoed Obligaties (HVO), Duitse Investerings Maatschappij (DIM), en DPF. Ze zijn ook betrokken bij Regge Vastgoed en het plan voor een nieuwe lijn: Borghave. In totaal zijn er vijftien verdachte beleggingsfondsen.

Bij vrijwel al deze beleggingen maakte de verdachten volgens het OM gebruik van dezelfde 'oplichtingsmiddelen': 'via het prospectus garanderen van een rendement, een inleggarantie, onafhankelijk toezicht, en dat er zekerheden zouden zijn verkregen op aangekocht vastgoed'. Al deze belofes werden stelselmatig geschonden volgens het OM.

Volgens de prospectussen zou met het ingelegde geld onroerend goed in Duitsland aangekocht wor-

Websites van enkele verdachte beleggingsfondsen.

den. Het vermoeden van het OM is dat slechts een deel van het geld is gebruikt voor de aankoop van onroerend goed. Het overige bedrag is vermoedelijk gebruikt voor privé-uitgaven van verdachten en om de rentebetalingen aan andere beleggers te betalen. Om de rentebetalingen te kunnen blijven doen zijn daarnaast nieuwe obligatieleeningen uitgeschreven en gelden aangetrokken van beleggers.

Het OM vreest dat vader en zoon deze dinsdag na hun vrijlating uit voorarrest in herhaling zullen vallen. Een van de officieren van justitie wijst er op dat in samenwerking met de Duitse autoriteiten slechts beslag is gelegd op een deel van de panden die de verdachten in Duitsland hebben gekocht. Er kon vaak geen beslag worden gelegd omdat op de aangekochte panden een hypotheek rust. Volgens de Duitsers zouden de hypotheekhouders voorrang hebben op de justitiële beslagen.

Het Nederlandse Openbaar Ministerie is het niet eens met de Duitse autoriteiten, aldus de officier. Vooral ook omdat de hypotheekhouders de stichtingen en bedrijven zijn waar de verdachten zelf nog steeds bestuurder van zijn. 'Dat is geen normale en geen gebruikelij-

ke situatie', aldus het OM. De officier zegt te vrezen dat de verdachten nog steeds in staat zijn om panden te verkopen. 'Dat is een gevaar voor de beleggers. De opbrengsten kunnen verdwijnen.'

Een ander 'levensgroot' risico op recidive zit volgens het OM in de huurpenningen die nog steeds binnenkomen uit de panden die met geld van beleggers zijn gekocht. Die huurstream bedraagt €50.000 per maand, en komt binnen op rekeningen van de verdachte bedrijven, waar de verdachten het nog steeds voor het zeggen hebben. Van twee panden, met een huuropbrengst van €6000 per maand, heeft het OM al gemerkt dat onduidelijk is waar het geld naar toe gaat.

Uit de onderzoeksvragen van de verdediging maandag vallen al een paar bouwstenen van het verweer op te maken. Zo spreekt een advocaat van het inzetten van de Autoriteit Financiële Markten voor onderzoeksdoeleinden van het Openbaar Ministerie. Daarbij zouden bevoegdheden mogelijk zijn geschonden, suggereert de verdediging. Van oplichting en fraude door de verdachten zou helemaal geen sprake zijn.

Op 17 november gaat de zaak verder.

